

Zagadnienia rozwoju gospodarczego i przedsiębiorczości w aspekcie wykorzystania funduszy unijnych

Prof.dr hab. Tadeusz Kudłacz

Katedra Gospodarki Regionalnej
Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nowym Sączu

kudlacz@uek.krakow.pl

Determinanty rozwoju przedsiębiorczości w regionie

- Naturalne
- Ekonomiczne
- Społeczne, w tym demograficzne
- Organizacyjne i instytucjonalne

Determinanty rozwoju przedsiębiorczości w regionie

Naturalne

- obszary prawnie chronione (58,7% powierzchni; w kraju: 32,2%)
- wolne przestrzenie dla lokalizacji nowych przedsięwzięć (obszary przemysłowe)
- aktywność rewitalizacyjna w miastach

Determinanty rozwoju przedsiębiorczości w regionie

Ekonomiczne

- stabilność ekonomiczna gospodarki, w tym faza koniunktury gospodarczej
- stan infrastruktury technicznej
- dostępność wsparcia finansowego, w tym kredytu
- zasobność miejscowego kapitału prywatnego
- „koszty założycielskie” działalności gospodarczej (dostępność i stan zagospodarowania potencjalnych miejsc lokalizacji, koszty najmu lokali)

Determinanty rozwoju przedsiębiorczości w regionie

Społeczne, w tym demograficzne

- Struktura zawodowa
- Struktura kwalifikacji zasobów pracy
- Kształtowany w danej społeczności klimat aktywności gospodarczej w danej społeczności

Determinanty rozwoju przedsiębiorczości w regionie

Organizacyjne i instytucjonalne

- jakość prawnych regulacji
- aktywność władz samorządowych, w tym jakość ich polityki rozwoju
- instytucje wspierające przedsiębiorczość i kształtujące klimat przedsiębiorczości

Przedsiębiorczość w dokumentach programowych polityki rozwoju województwa małopolskiego

- Strategia 2000 – 2006
- Strategia 2007 – 2015
- Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego 2004-2006
- Małopolski Regionalny Program Operacyjny

Strategia 2000 – 2006 (21 celów)

Pole A: „Mieszkańcy”

Cel strategiczny A2: „środowisko promujące przedsiębiorczość i aktywność obywateli” (wskaźnik poparci 3,5%)

Rozwiązania (działania)

- Promocja postaw i osiągnięć w dziedzinie przedsiębiorczości. A.2.1
- Rozwój edukacji w zakresie przedsiębiorczości. A.2.2
- Rozwój edukacji obywatelskiej. A.2.3
- Rozszerzenie współpracy organizacji pozarządowych z partnerami publicznymi i i gospodarczymi. A.2.4.

Stan realizacji wysoko oceniony w w strategii 2007-2013

Strategia 2007 – 2015

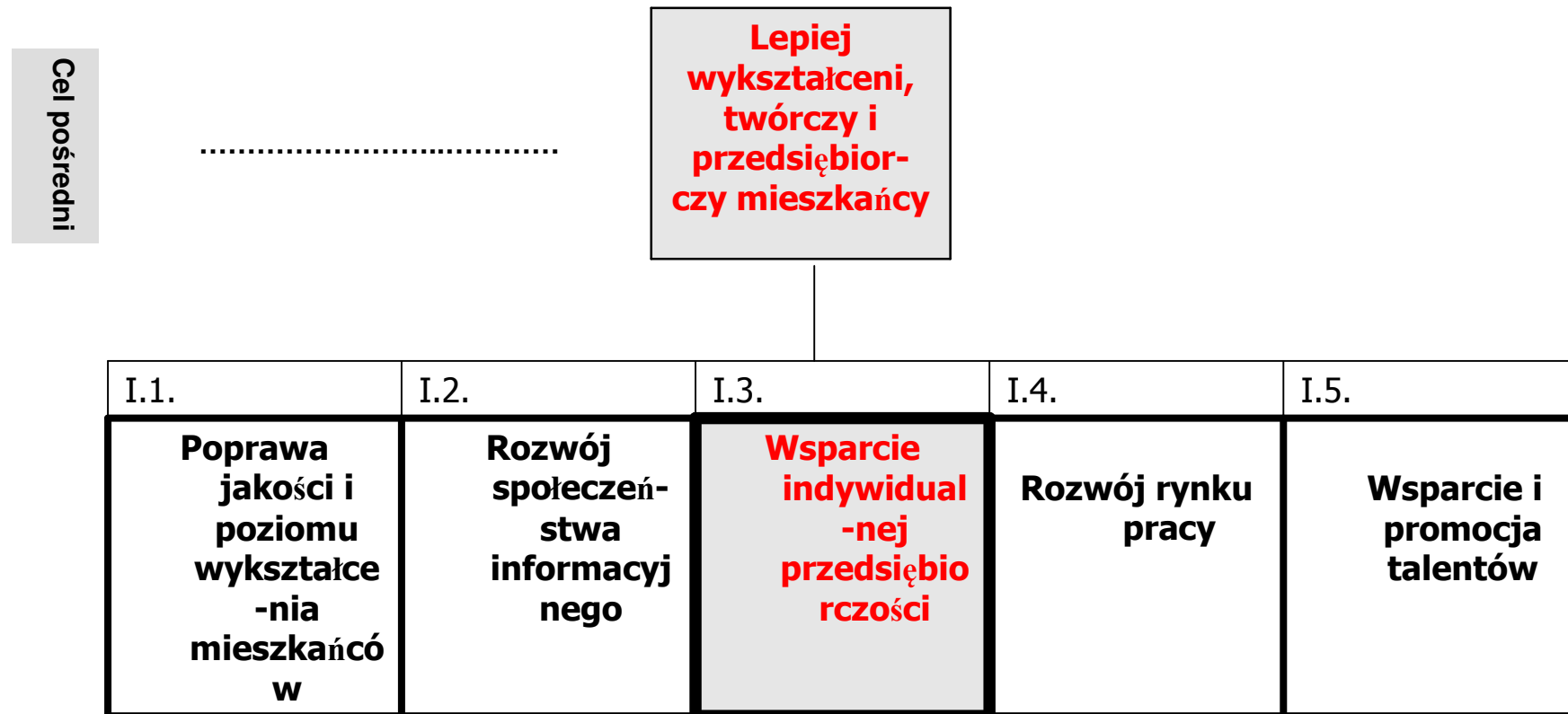
WIZJA 2015 MAŁOPOLSKA - REGIONEM SZANS, WSZECHSTRONNEGO ROZWOJU LUDZI I NOWOCZESNEJ GOSPODARKI, SILNYM AKTYWNOŚCIĄ SWYCH MIESZKAŃCÓW, CZERPIĄCYM Z DZIEDZICTWA PRZESZŁOŚCI I ZACHOWUJĄCYM TOŻSAMOŚĆ W INTEGRUJĄCEJ SIĘ EUROPIE

POLE strategii	A.- KONKURENCYJNOŚĆ GOSPODARCZA				B.- ROZWÓJ SPOŁECZNY I JAKOŚĆ ŻYCIA			C.- POTENCJAŁ INSTYTUCJONALNY	
Cel strategiczny	Wzmocnienie konkurencyjności gospodarczej województwa				Stworzenie warunków dla wszechstronnego rozwoju społecznego i wysokiej jakości życia			Wzmocnienie potencjału instytucjonalnego	
OBSZAR polityki rozwoju	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
	Spółeczeństwo wiedzy i aktywności	Gospodarka regionalnej szansy	Infrastruktura dla rozwoju regionalnego	Krakowski Obszar Metropolitalny	Spójność wewnątrz-regionalna	Ochrona środowiska	Dziedzictwo i przestrzeń regionalna	Współpraca terytorialna	Nowoczesne zarządzanie publiczne
Cel pośredni	Opóźniony rozwój gospodarki i przedsiębiorczości mieszkańców	Konkurencyjna, otwarta i innowacyjna gospodarka	Nowoczesna i sprawna, sprzyjająca rozwojowi społ.- gosp. infrastruktura	Rozwój Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego jako europolii	Spójny wewnętrznie, bezpieczny, zapewniający równe szanse i możliwości rozwoju region	Wysoka jakość życia w czystym i bezpiecznym środowisku przyrodniczym	Wysoka jakość środowiska przyrodniczo-kulturowego i przestrzeni regionalnej	Silna pozycja Małopolski na arenie krajowej i międzynarodowej	Inspirująca, przejrzysta i wspierająca rozwój administracja publiczna

Strategia 2007 – 2015 uwagi

- Mało komunikatywna poprzez zagmatwania terminologiczne
- W zasadzie brak bezpośredniego odniesienia do przedsiębiorczości
- Przedsiębiorczość nie jest przedmiotem bardziej kompleksowej troski Twórców strategii, m.in.
 - Brak odniesienia w przedstawianych *miarach sukcesu dla celów strategicznych strategii „Małopolska 2015”*
 - Kwestia przedsiębiorczości pojawia się na poziomach niższych, jako dalsze rozwinięcie poziomu „*cele pośrednie*”: „*Wsparcie indywidualnej przedsiębiorczości*” (I.3)

Strategia 2007 – 2015

Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego 2004-2006

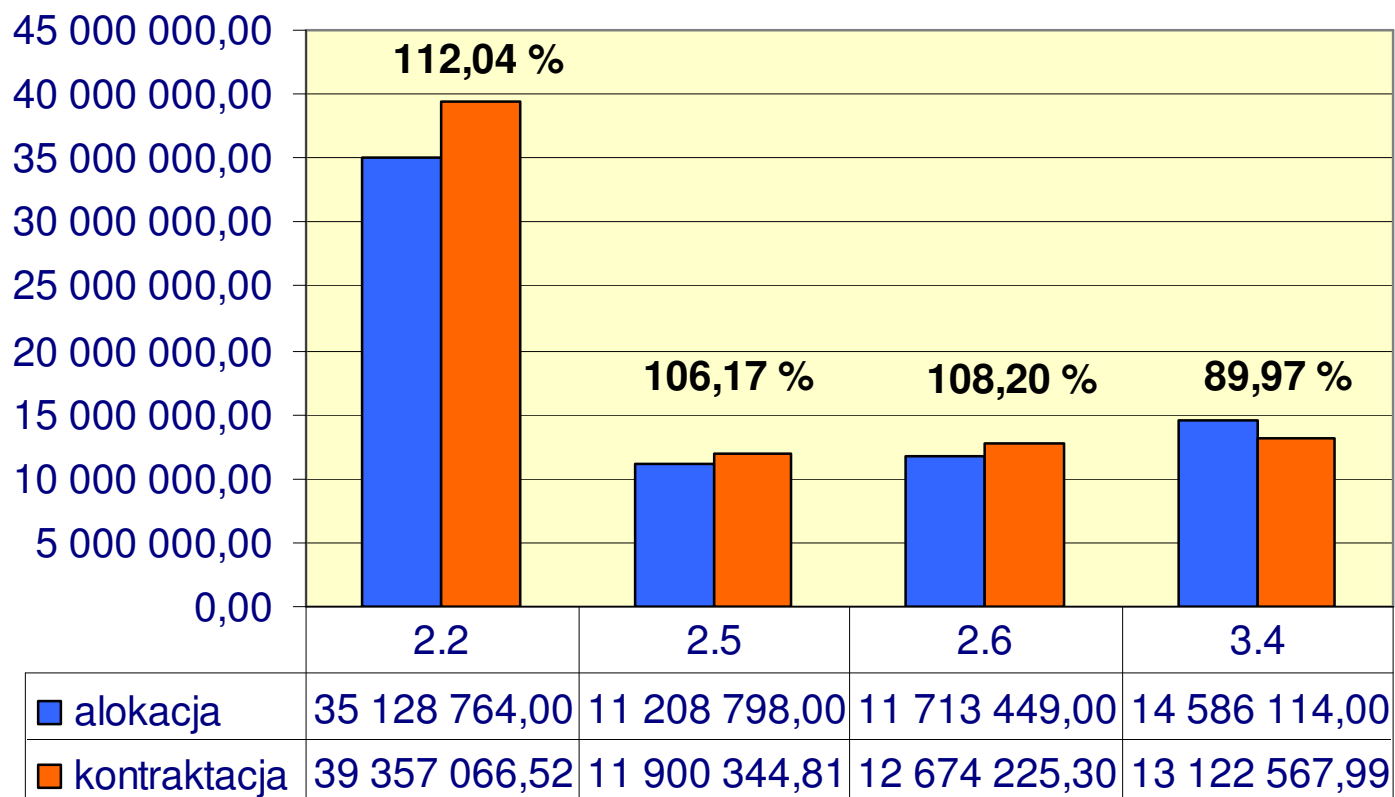
Priorytety

1. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów
2. Wzmocnienie rozwoju zasobów ludzkich w regionach
3. Rozwój lokalny
4. Pomoc techniczna

Działania

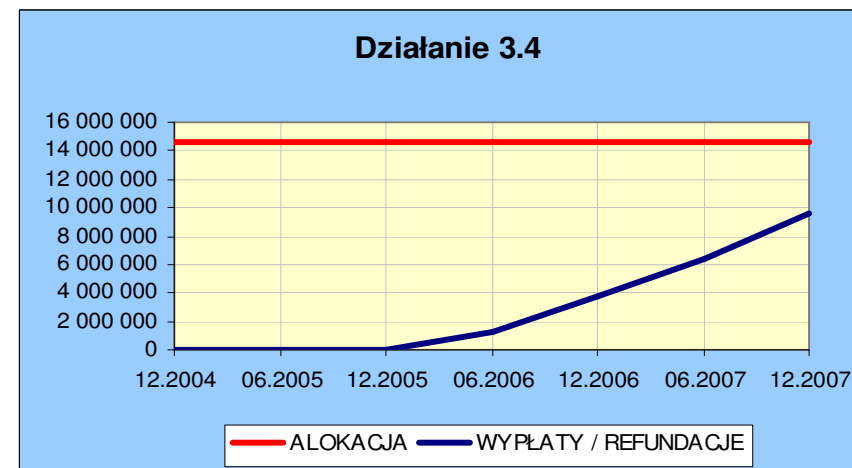
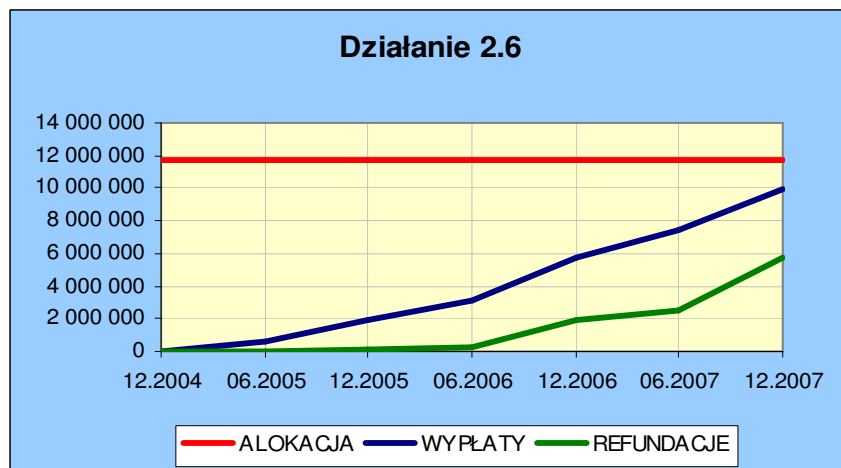
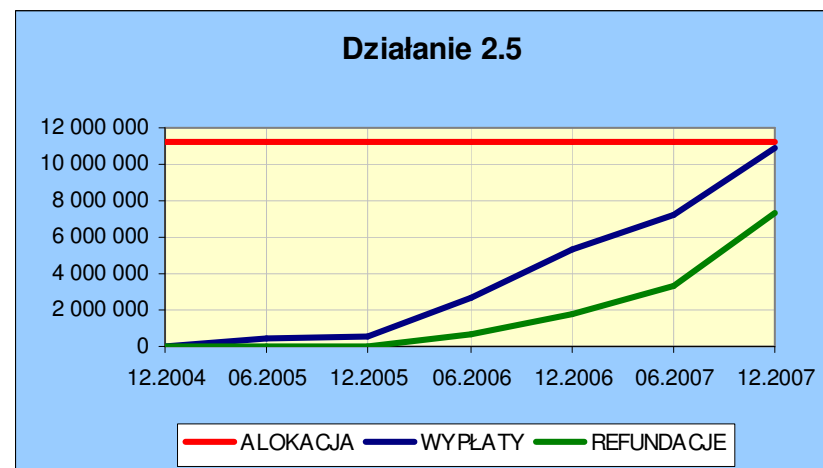
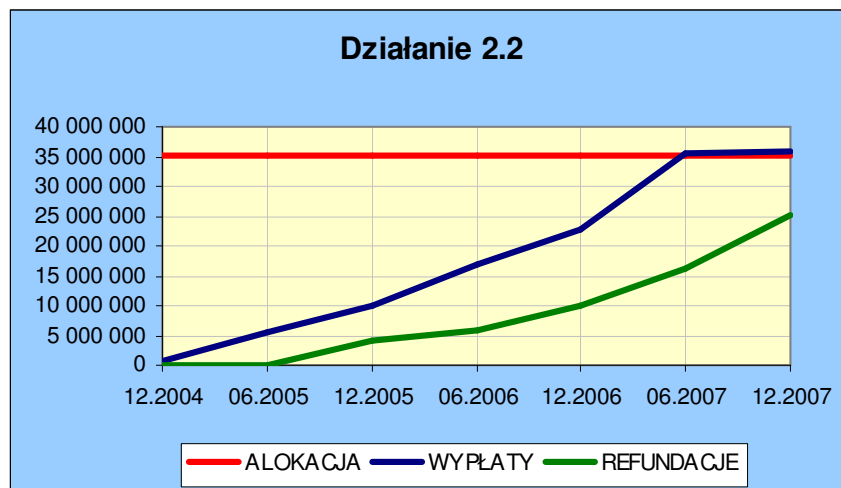
1.1. Modernizacja i rozbudowa regionalnego układu transportowego1.2. Infrastruktura ochrony środowiska1.3. Regionalna infrastruktura społeczna1.4. Rozwój turystyki i kultury1.5. Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego1.6. Rozwój transportu publicznego w aglomeracjach	} Priorytet 1
2.1. Rozwój umiejętności powiązany z potrzebami regionalnego rynku pracy i możliwości kształcenia ustawicznego w regionie2.2. Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez programy stypendialne2.3. Reorientacja zawodowa osób odchodzących z rolnictwa2.4. Reorientacja zawodowa osób zagrożonych procesami restrukturyzacyjnymi2.5. Promocja przedsiębiorczości2.6. Regionalne Strategie Innowacyjne i transfer wiedzy	} Priorytet 2
3.1. Obszary wiejskie3.2. Obszary podlegające restrukturyzacji3.3. Zdegradowane obszary miejskie, przemysłowe i powojkowe3.4. Mikroprzedsiębiorstwa3.5. Lokalna infrastruktura społeczna	} Priorytet 3

WYKORZYSTANIE ALOKACJI (w PLN)

Źródło: Urząd Marszałkowski WM

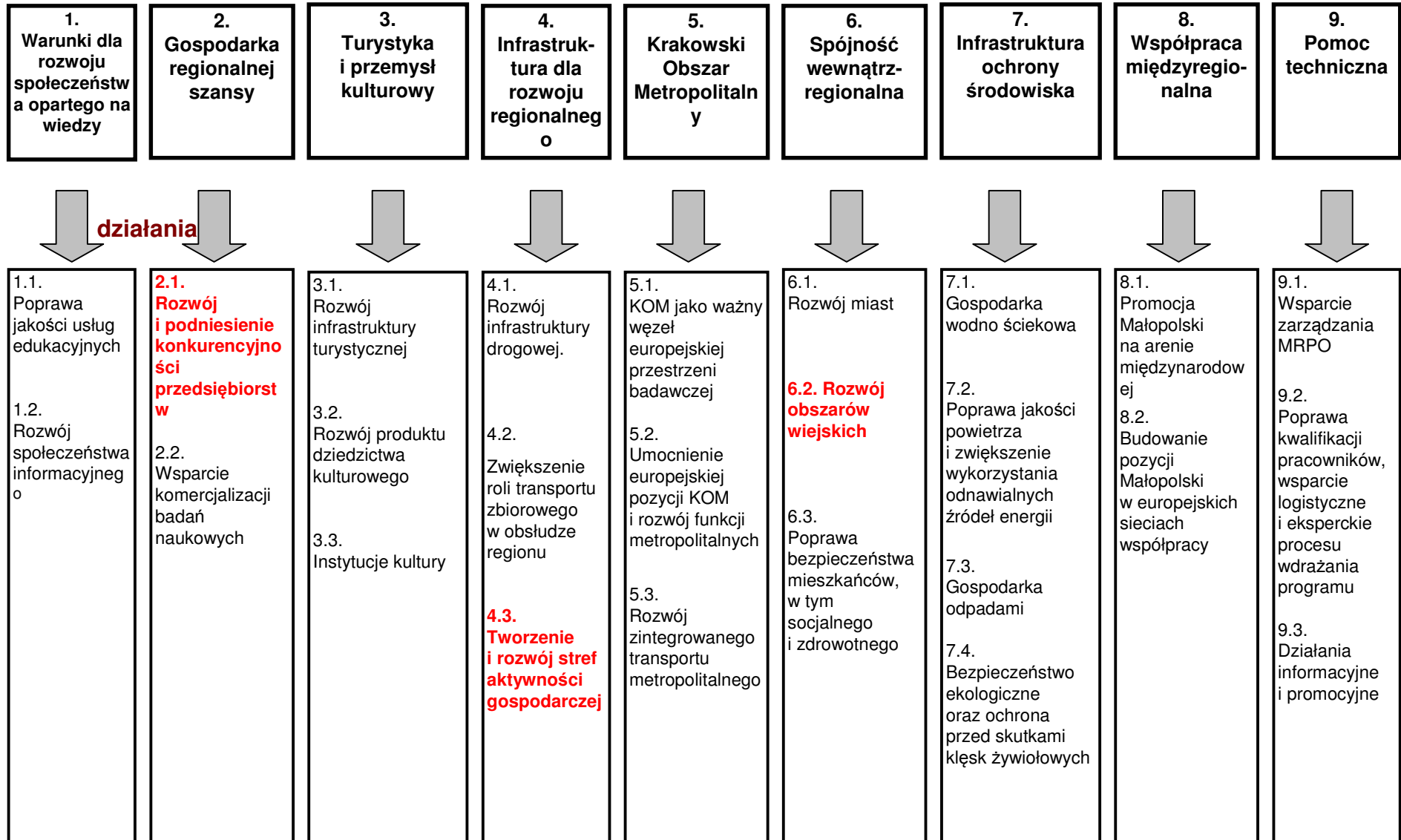
POZIOM PŁATNOŚCI

Źródło: Urząd Marszałkowski WM

Małopolski Regionalny Program Operacyjny

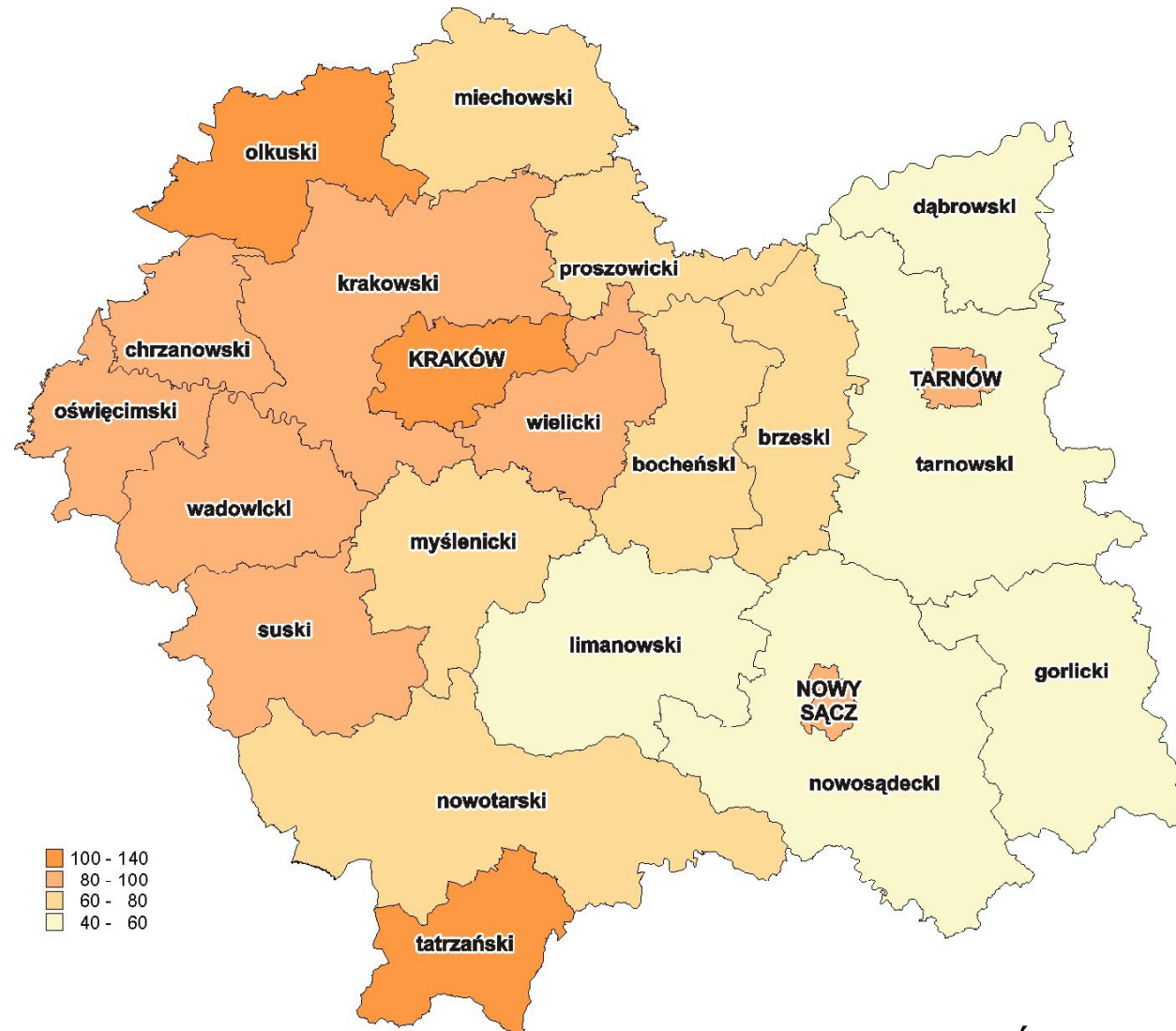
priorytety

Przedsiębiorstwa MSP na 1000 mieszkańców

Lp.	Województwo	wskaźnik	Polska = 100
	Polska	43,9	100,0
1	Zachodniopomorskie	56,5	128,8
2	Mazowieckie	53,7	122,3
3	Pomorskie	49,1	111,9
4	Wielkopolskie	49,0	111,8
5	Łódzkie	46,5	105,9
6	Śląskie	45,6	104,0
7	Małopolskie	42,7	97,4
8	Lubuskie	42,7	97,3
9	Dolnośląskie	41,2	93,9
10	Warmińsko-mazurskie	39,0	88,9
11	Kujawsko-pomorskie	38,4	87,6
12	Opolskie	34,9	79,6
13	Lubelskie	34,1	77,6
14	Podlaskie	33,4	76,2
15	Świętokrzyskie	32,4	73,8
16	Podkarpackie	31,1	70,8

Liczba przedsiębiorstw na 1000 mieszkańców

Źródło: MRPO

Pracujący w MSP na 1000 mieszkańców

Lp.	Województwo	wskaźnik	Polska = 100
	O G Ó Ł E M	153,8	100,0
1	Mazowieckie	186,4	121,2
2	Wielkopolskie	174,0	113,1
3	Łódzkie	167,2	108,7
4	Śląskie	165,7	107,7
5	Zachodniopomorskie	165,6	107,7
6	Pomorskie	165,6	107,6
7	Lubuskie	152,7	99,3
8	Małopolskie	152,0	98,8
9	Dolnośląskie	146,7	95,3
10	Kujawsko-pomorskie	138,8	90,3
11	Warmińsko-mazurskie	135,9	88,4
12	Opolskie	130,8	85,0
13	Świętokrzyskie	116,1	75,5
14	Podkarpackie	115,3	75,0
15	Podlaskie	114,6	74,5
16	Lubelskie	113,8	74,0

Udział MŚP w liczbie przedsiębiorstw (%)

Lp.	Województwo	wskaźnik
	O G Ó Ł E M	100,0
1	Mazowieckie	16,5
2	Śląskie	12,8
3	Wielkopolskie	9,9
4	Małopolskie	8,3
5	Łódzkie	7,2
6	Dolnośląskie	7,1
7	Pomorskie	6,5
8	Zachodniopomorskie	5,7
9	Kujawsko-pomorskie	4,8
10	Lubelskie	4,4
11	Podkarpackie	3,9
12	Warmińsko-mazurskie	3,3
13	Lubuskie	2,6
14	Świętokrzyskie	2,5
15	Podlaskie	2,4
16	Opolskie	2,2

Udział MŚP w pracujących (%)

Lp.	Województwo	wskaźnik
	O G Ó Ł E M	100,0
1	Zachodniopomorskie	4,8
2	Wielkopolskie	10,0
3	Warmińsko-mazurskie	3,3
4	Świętokrzyskie	2,5
5	Śląskie	13,2
6	Pomorskie	6,2
7	Podlaskie	2,3
8	Podkarpackie	4,1
9	Opolskie	2,3
10	Mazowieckie	16,4
11	Małopolskie	8,5
12	Łódzkie	7,3
13	Lubuskie	2,6
14	Lubelskie	4,2
15	Kujawsko-pomorskie	4,9
16	Dolnośląskie	7,2

Wskaźnik syntetyczny poziom rozwoju i efektywność sektora MSP w regionach

Wskaźnik syntetyczny sporządzono na bazie miejsca regionu w 26 rankingach województw

Brane pod uwagę zmienne dotyczą stopnia rozwoju przedsiębiorczości oraz efektywności i działalności inwestycyjnej mikro, małych i średnich firm województwa.

Wskaźnik syntetyczny został sporządzony według wzoru:

Wskaźnik syntetyczny = $(p \cdot n - x) \cdot 100 / \max$

n - liczba zmiennych

x - liczba punktów za zmienne stanowiąca sumę miejsc zajętych przez region w poszczególnych podrankingach

p- liczba miejsc w rankingu

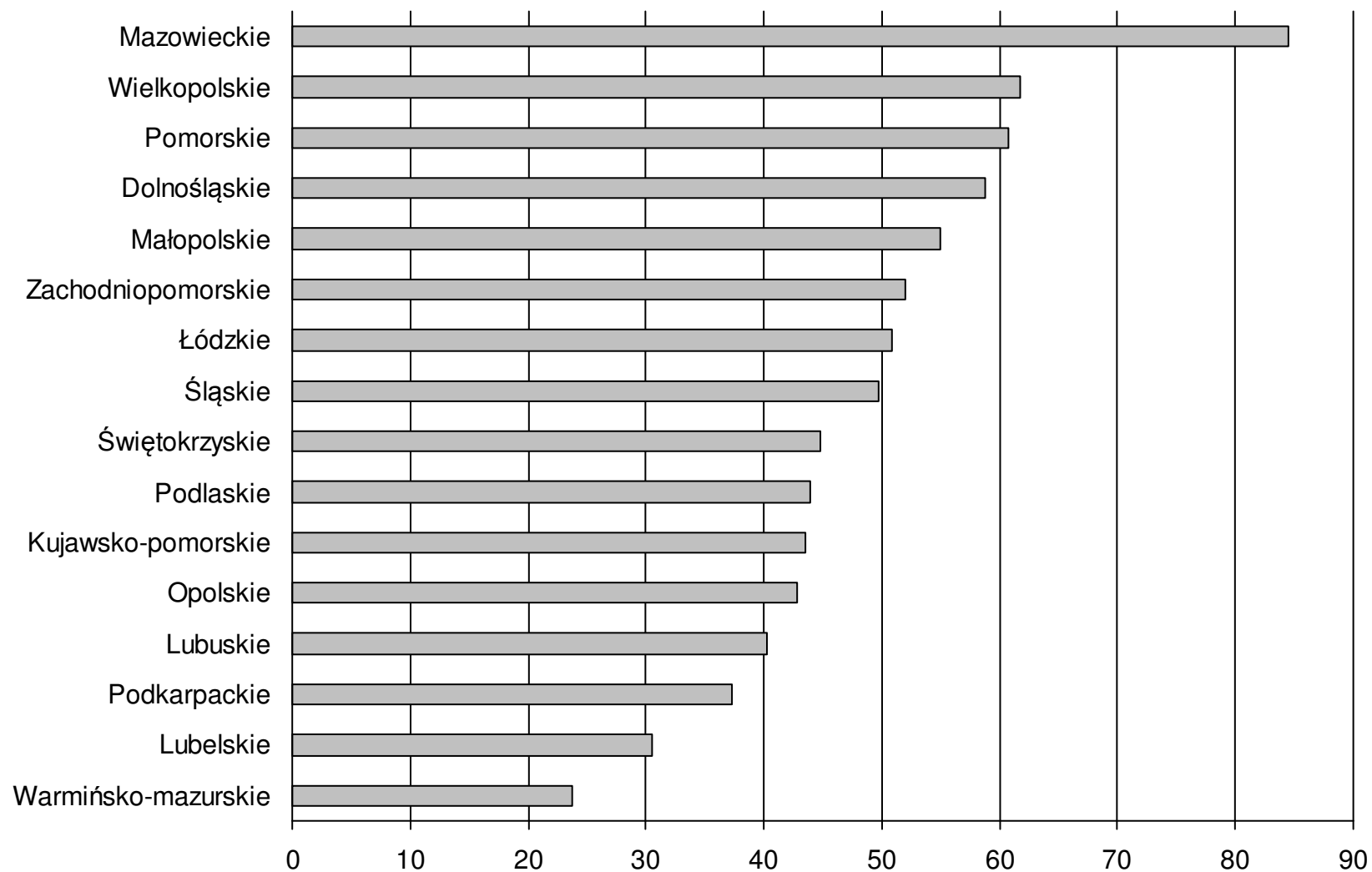
max = $(p \cdot n - n)$ - maksymalna liczba punktów, jakie można uzyskać w przypadku zajęcia pierwszego miejsca we wszystkich podrankingach

Rezultat odpowiada poziomowi zrealizowania przez region maksymalnego wyniku, tj. zajęcia 1. miejsca we wszystkich podrankingach.

Poziom rozwoju i efektywność sektora MSP w regionach w – wskaźnik syntetyczny (%)

Lp.	Województwo	wskaźnik
1	Mazowieckie	84,5
2	Wielkopolskie	61,8
3	Pomorskie	60,8
4	Dolnośląskie	58,8
5	Małopolskie	55,0
6	Zachodniopomorskie	52,0
7	Łódzkie	50,8
8	Śląskie	49,8
9	Świętokrzyskie	44,8
10	Podlaskie	44,0
11	Kujawsko-pomorskie	43,5
12	Opolskie	42,8
13	Lubuskie	40,3
14	Podkarpackie	37,3
15	Lubelskie	30,5
16	Warmińsko-mazurskie	23,8

Poziom rozwoju i efektywność sektora MSP w regionach w 2005 roku – wskaźnik syntetyczny (%)

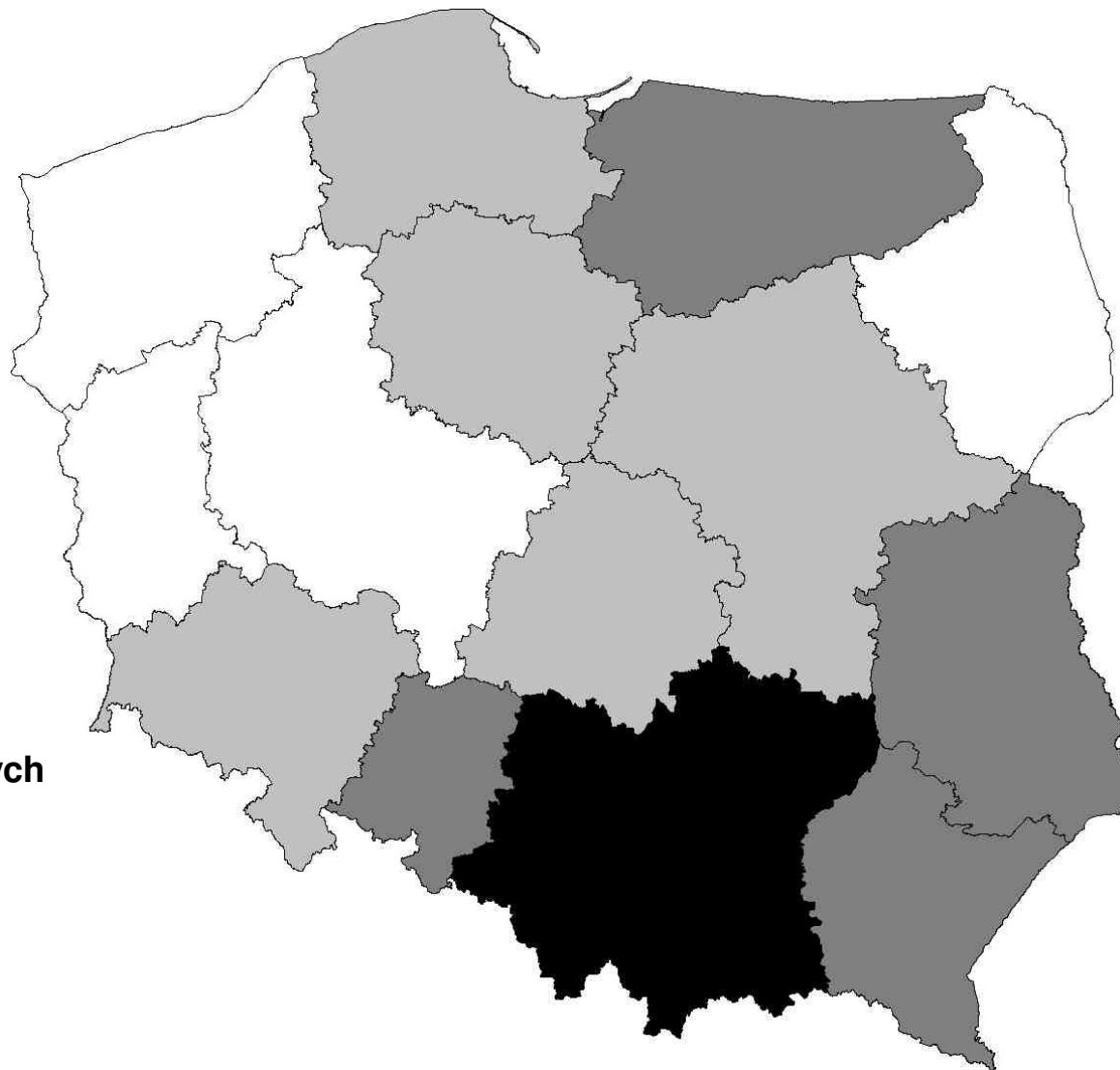
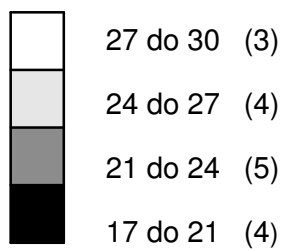

Aktywne przedsiębiorstwa sektora MSP na 1000 mieszkańców

Odsetek firm innowacyjnych wśród MSP

Legenda
Odsetek MSP innowacyjnych

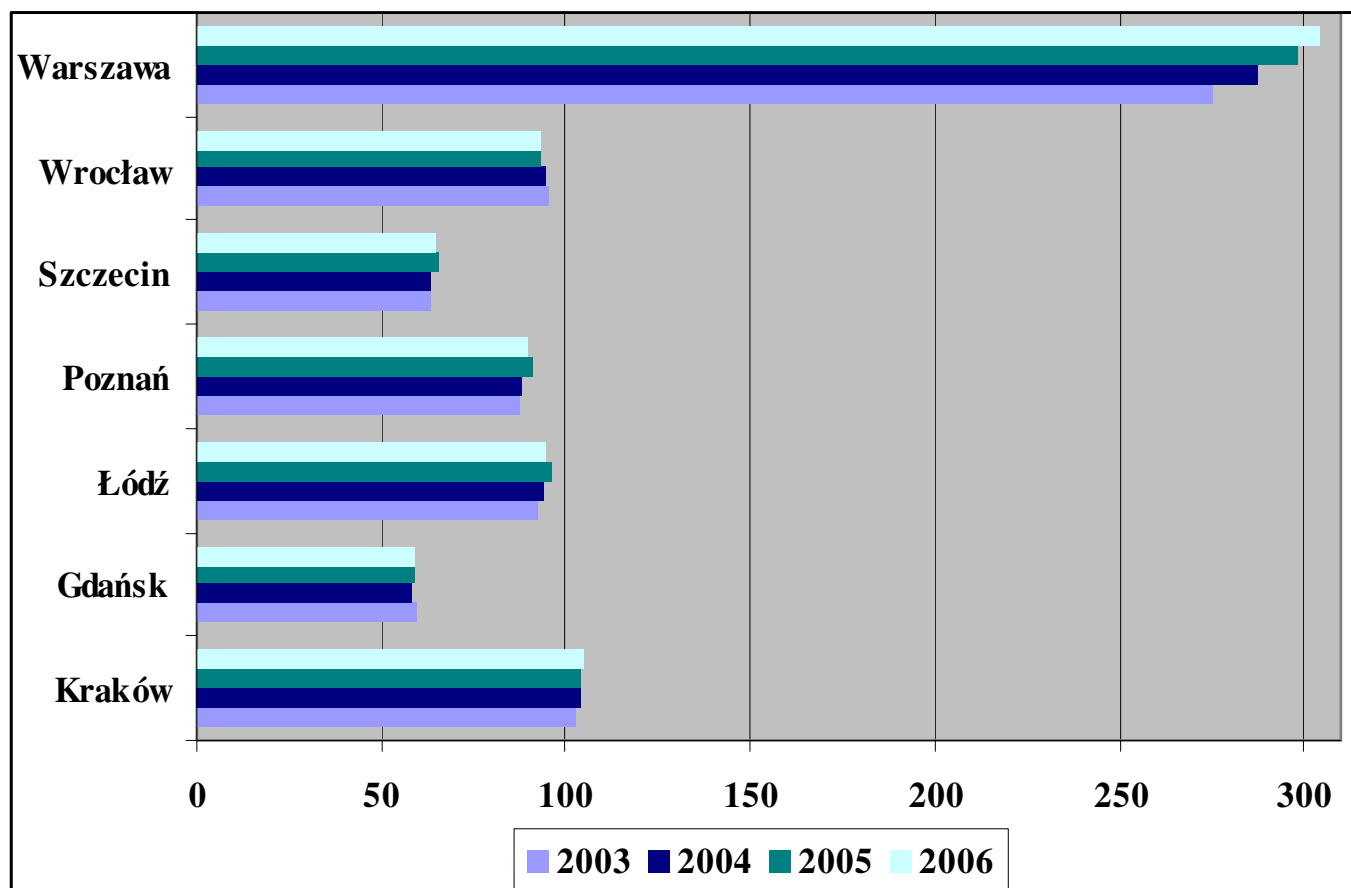

Źródło: PARP

Mikro-przedsiębiorstwa (do 9 osób) 2006 rok

Województwo	Przedsiębiorstwa MSP na 1000 mieszkańców	Pracujący w MSP na 1000 mieszkańców	Przeciętne wynagrodzenie
O G Ó Ł E M	43,2	90,4	1453
Dolnośląskie	43,1	90,9	1422
Kujawsko-pomorskie	37,5	75,3	1334
Lubelskie	32,8	67,8	1209
Lubuskie	44,3	92,1	1359
Łódzkie	43,5	90,2	1341
Małopolskie	44,3	93,6	1361
Mazowieckie	52,0	112,4	1911
Opolskie	34,1	72,4	1451
Podkarpackie	30,4	62,1	1195
Podlaskie	34,1	66,3	1236
Pomorskie	48,4	101,3	1425
Śląskie	42,8	92,7	1393
Świętokrzyskie	34,5	68,0	1186
Warmińsko-mazurskie	39,1	77,8	1273
Wielkopolskie	48,2	100,7	1367
Zachodniopomorskie	56,5	113,4	1348

Zmiany w ogólnej liczbie podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON w latach 2003-2006

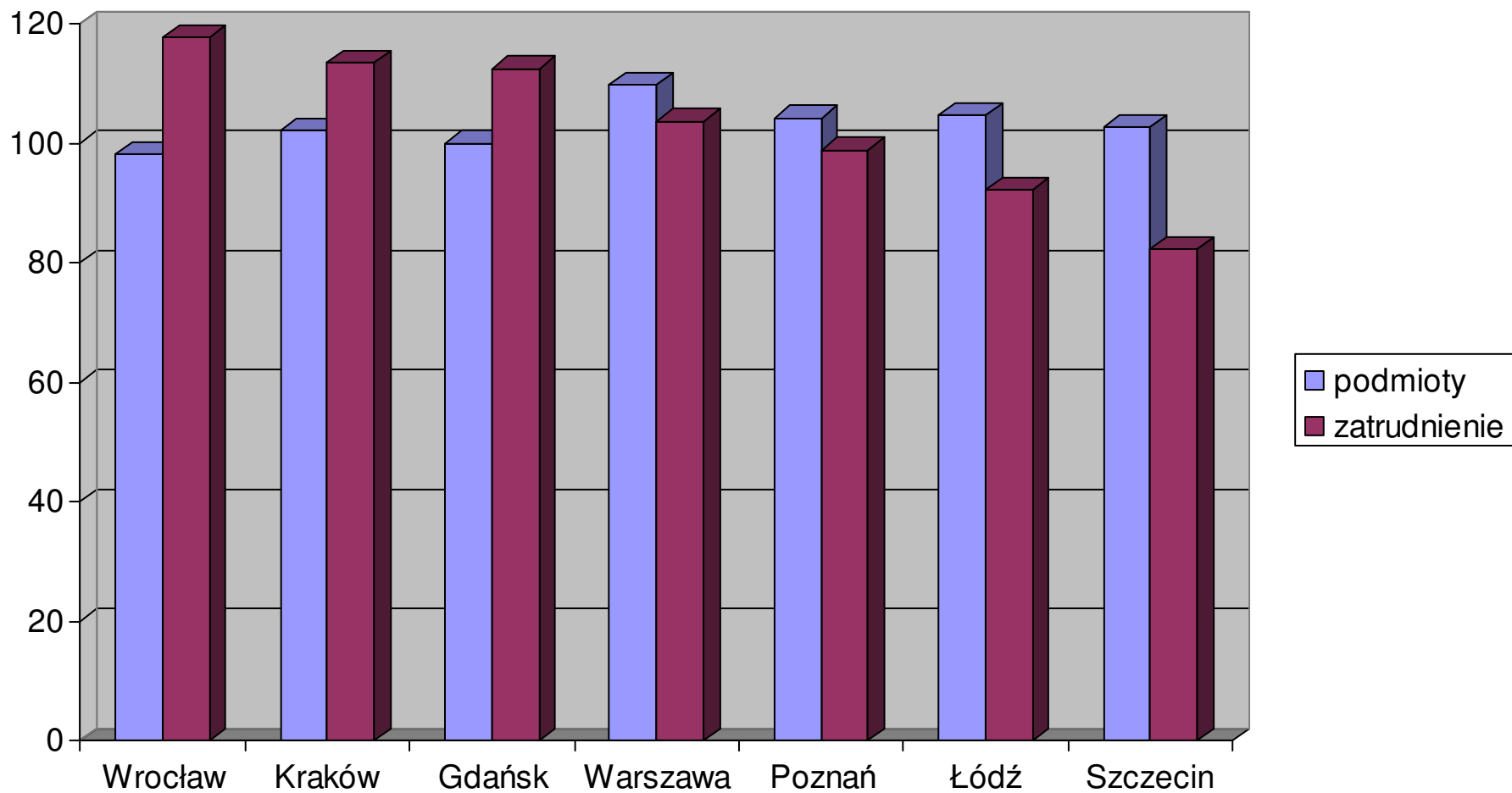

Dynamika zmian w latach 2003-2006

- liczby podmiotów zarejestrowanych na 10 tys. ludności

- zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw

2003 = 100

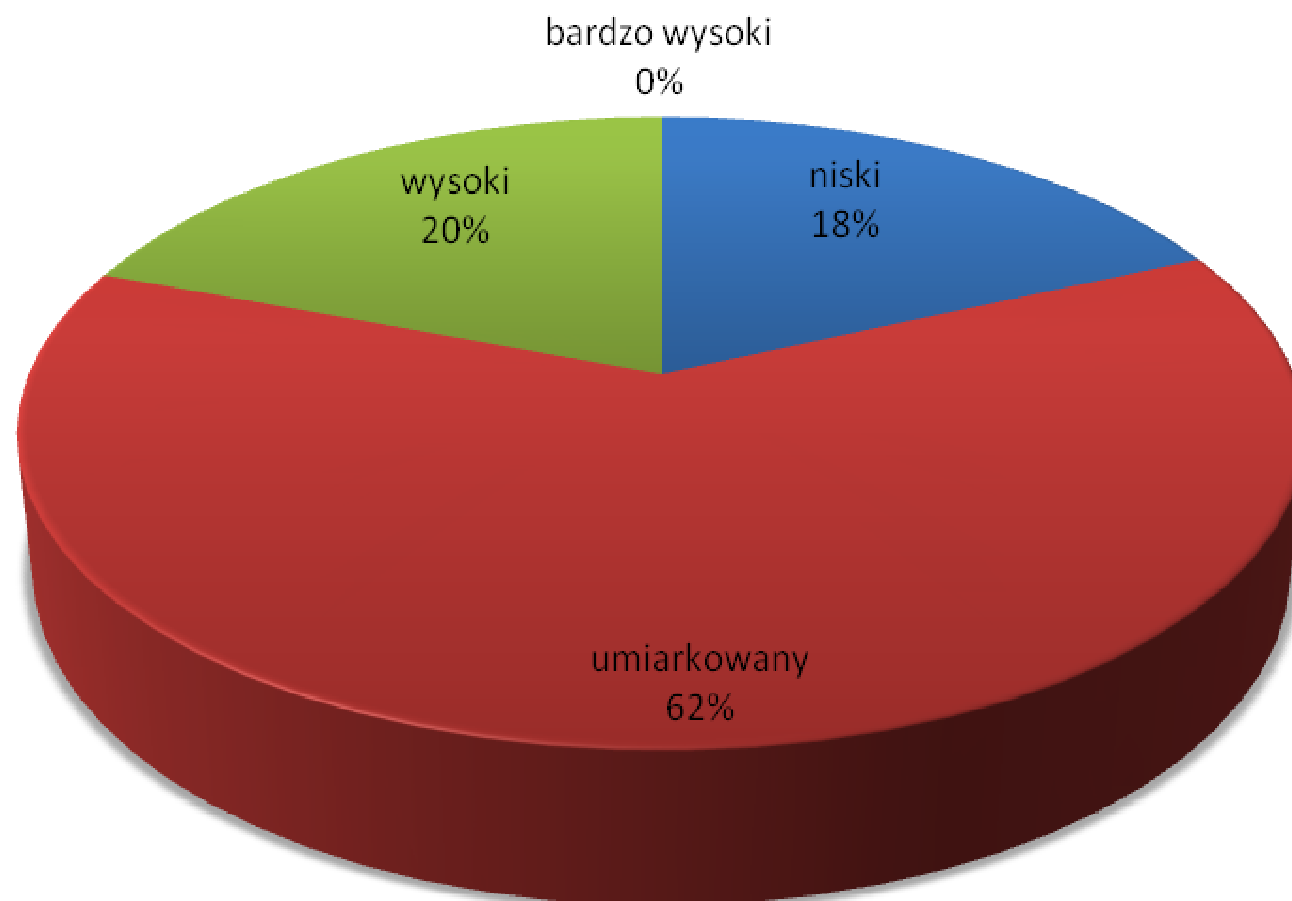

Wstępne wyniki badań ankietowych MŚP w Małopolsce

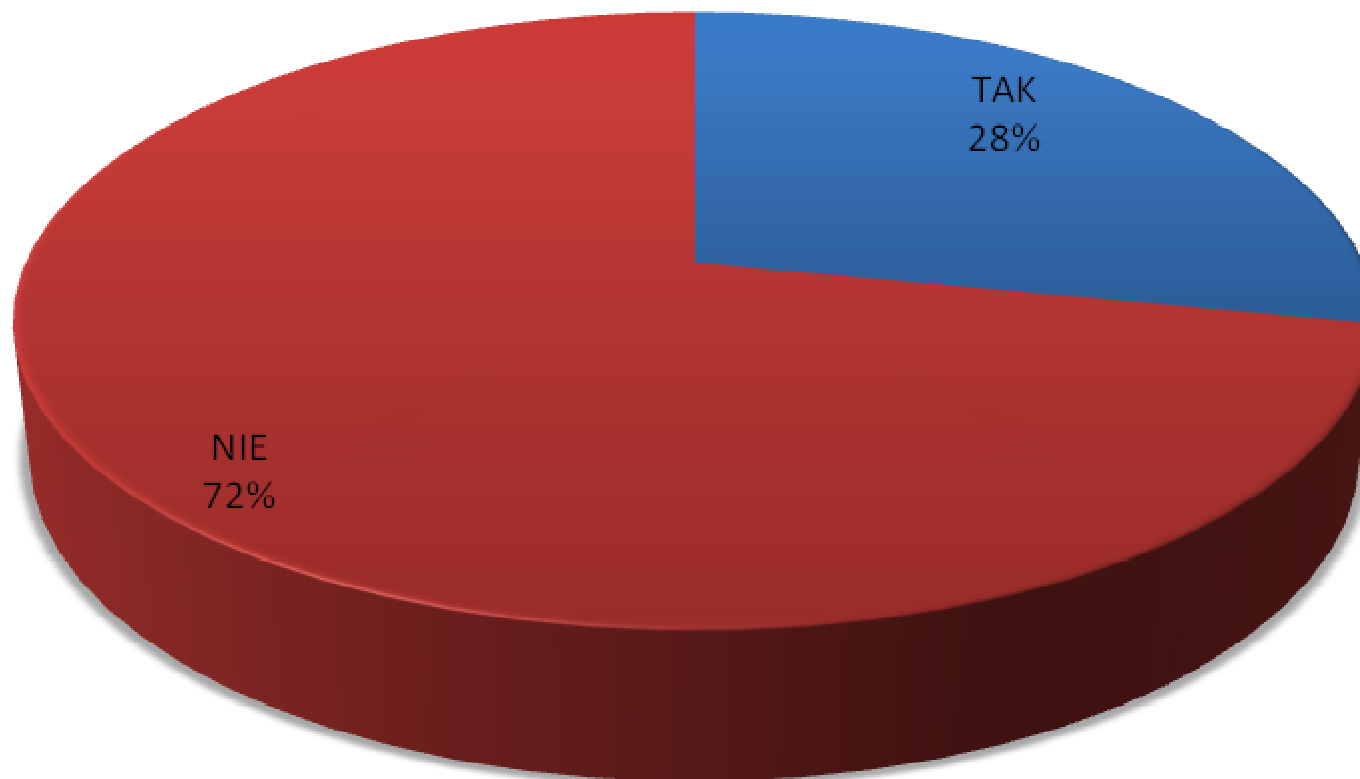
Czas przeprowadzenie: marzec-kwiecień 2008

Autorzy: prof.dr hab. Józef Gawlik, dr Łukasz Mamica

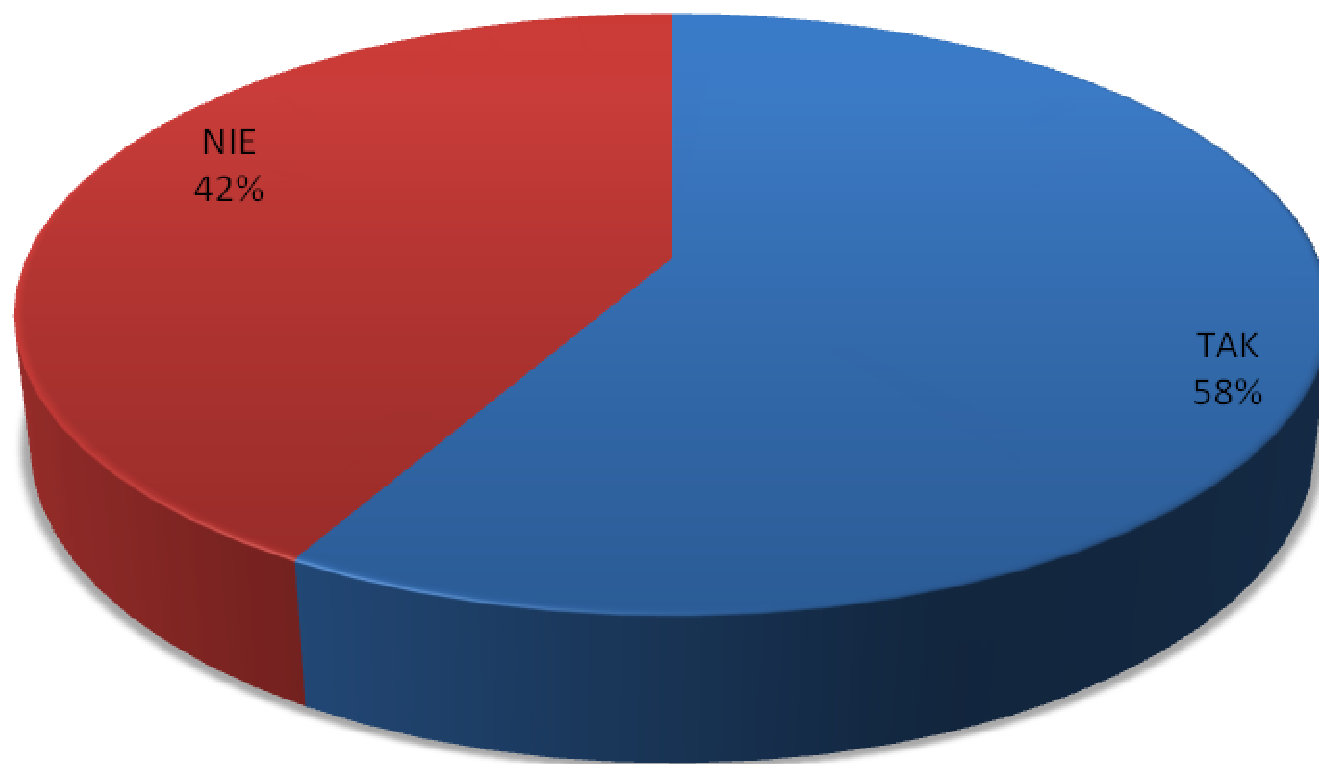
Jak oceniają Państwo poziom własnego poinformowania na temat dostępnych środków pomocowych dla firm?

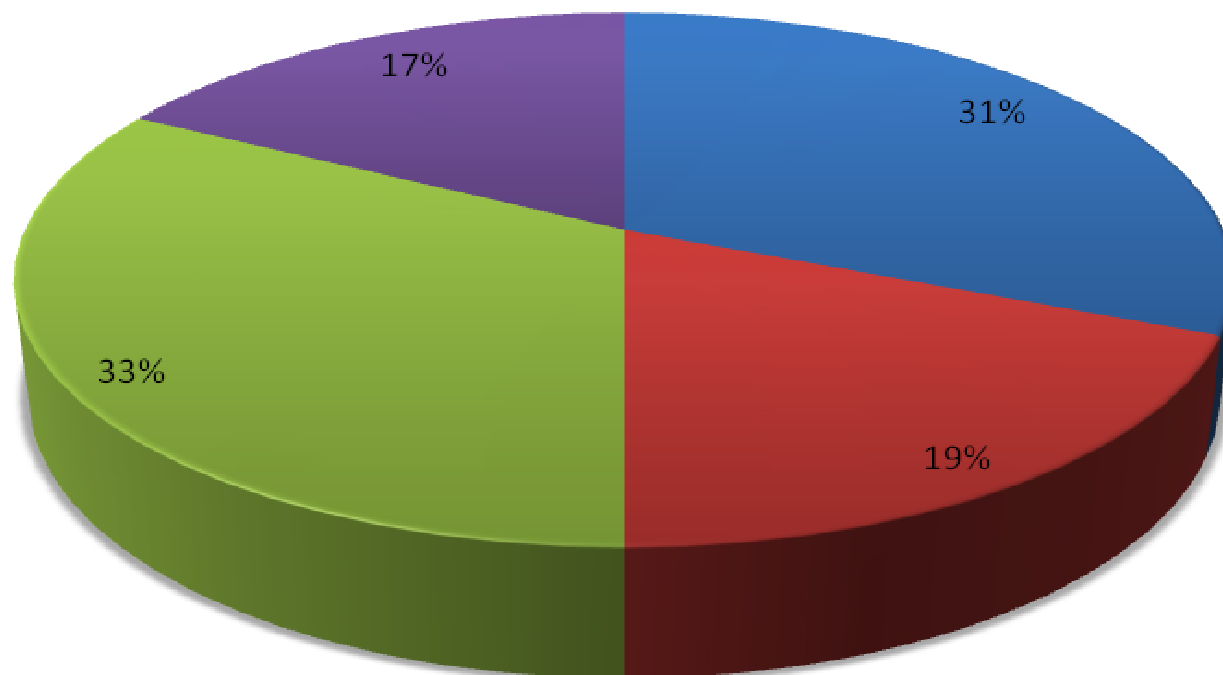
Czy odczuwają Państwo brak jakiegoś typu instytucji, która
wzmocniłaby Państwa firmę?

Czy Państwa firma zamierza w najbliższym okresie ubiegać się o wsparcie ze środków UE?

W przypadku braku zamiaru w najbliższym okresie ubiegania się o wsparcie ze środków pomocowych UE, proszę zaznaczyć przyczyny takiego stanu rzeczy

■ obawiamy się zbyt dużej biurokracji z tym związanej

■ mamy złe doświadczenia z takimi projektami

■ brakuje nam informacji na temat tego typu pomocy

■ inne